

SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje předškolního, základního, základního uměleckého a zájmového vzdělávání dle MAP za ORP Ostrava

Za účelem zpracování tohoto strategického dokumentu byly využity swot analýzy zpracované a aktualizované v prosinci 2020 odbornými pracovními skupiny projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Ostrava II pro oblast předškolního vzdělávání a péče, čtenářské a matematické gramotnosti, kariérového poradenství, rovných příležitostí ve vzdělávání a financování. Do revize SWOT analýzy se promítly dvě zásadní skutečnosti – změna způsobu financování regionálního školství od 1.1.2020 (PHmax) a pandemie koronaviru SARS-CoV2 způsobující onemocnění COVID-19, v jejíž souvislosti došlo k omezení účasti žáků na prezenčním vzdělávání a nucenému přechodu škol na distanční formu výuky.

Předškolní vzdělávání a péče

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • na většině území dostatečné kapacity a dostupnost MŠ, školy a třídy pro děti se SVP, které vykazují velmi kvalitní práci • investice do škol ze strany zřizovatelů, možnost zapojení se do rozličných projektů • vzdělávání jako priorita pro strategický rozvoj města Ostravy – dotační programy, ozdravné programy • kvalifikovaní pedagogové v MŠ, zvyšující se počet vysokoškolsky vzdělaných pedagogů v MŠ (diagnostické dovednosti díky učitelkám se speciálně pedagogickým vzděláním) • schopnost pedagogů být zároveň pedagog, organizátor, manažer..., ochota se stále vzdělávat, podílení se nepedagogických zaměstnanců školy na činnostech (pomoc při akcích, soutěžích apod.) • umění získávat finanční prostředky z různých zdrojů • velká flexibilita a kreativita pedagogů • existence SPC pro jednotlivá zdravotní postižení, úspěšné vzdělávání dětí se SVP • pestrá nabídka vzdělávání – každá MŠ se profiluje jinak, má vlastní ŠVP, do vzdělávací práce jsou zařazovány moderní trendy, nové metody a přístupy • zájmové a neformální vzdělávání, které umožňuje vyrovnat případnou neúspěšnost ve formálním vzdělávání a může vést k výběru povolání • neobvyklé a zajímavé metody práce • možnosti škol ovlivnit názory a hodnoty rodin a potažmo i široké veřejnosti, individuální přístup a konzultace s rodiči • zájmové aktivity pro děti i pro rodiče a prarodiče • školy a školská zařízení jsou komunitní mi centry pro život v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • chybí bezbariérové vstupy do škol, nevyhovující stávající prostory (inkluze, technické a jazykové vzdělávání, gramotnosti...), chybějící odborné učebny či koutky, nutná úprava venkovních prostor (zahrady, venkovní učebny), chybí prostory a vybavení pro duševní hygienu dětí (sauna, relax. místnosti), nevyhovující zázemí pro pedagogy • nedostatečné materiální podmínky pro vzdělávání dětí mladších 3 let • nízká úroveň IT vybavení v MŠ • neexistující pozice speciální pedagog v MŠ (učitelky se speciálně pedagogickým vzděláním pracují jako třídní učitelky), neexistující standardní pozice sociální pedagog v MŠ (pouze ze šablon) • nízká praktická připravenost nově (po studiu) nastupujících pedagogů • demotivující finanční ohodnocení učitelek MŠ • omezené možnosti čerpání samostudia z organizačních důvodů (MŠ otevřeny téměř po celý rok) • nepřipravenost škol na inkluzi – nedostatečné vzdělání pedagogů ve speciální pedagogice a práci s dětmi se SVP, nedostačující prostory, vybavení speciálními pomůckami, kompenzačními pomůckami.... • nedostatečná kapacita PPP a SPC – dlouhé čekací lhůty, formální odborné zprávy z vyšetření a podpůrná doporučení, nepropojení školního a sociálního prostředí • neexistence centra odborné krizové intervence v oblasti vzdělávání (předškolní aj.) • možnosti úpravy režimu pro děti vyžadující speciální vzdělání (neklid, odpočinkové aktivity, relaxace, speciálně pedagogická intervence...) • nedostatek terapeutické pomoci pro děti se

Příloha č. 2 SWOT analýza

	<p>SVP, chybí krizová intervence na MŠ</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysoké požadavky na odbornost učitelky (zajištění širokého spektra vzdělávací nabídky, široké věkové spektrum dětí, široké spektrum dětí se SVP, které MŠ jako první identifikují) • malá informovanost rodin s intaktními dětmi • rodiče dětí s postižením požadují zpravidla náročnější přístup – nejsou v MŠ kompetentní pracovníci • rozdílné představy o možnostech spolupráce školy s rodiči
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • dotační výzvy SMO, MSK, EU aj. • investice do infrastruktury MŠ bez podmínky zvyšování kapacity - vybudování odborných učeben, kabinetů, odpočinkových zón, tělocvičen, leháren, víceúčelové využívání rozšiřovaných prostor MŠ • navýšení počtu pedagogů ve třídách, pomocných pedagogů, asistentů pedagogů, standardně zavedení pozice speciální, pedagog, psycholog, sociální pedagog do personální kapacity školy, stabilní pozice administrativního pracovníka školy pro snížení administrativní zátěže ředitelky školy • vzdělávání pedagogů (speciální pedagogika, nadané děti ...) a vyšší finanční ohodnocení učitelek, které si zvýší vzdělání • spolupráce se SŠ s pedagogickým zaměřením, OU (praxe studentů více individuálního charakteru na MŠ – na nichž je zaměstnanec pověřený vedením těchto praxí a zajišťující odbornost těchto praxí) • komunikační platformy, přenos dobré praxe a stáže vč. zahraničních • výzvy pro získání financí na speciální pomůcky, výměnné stáže, vytvoření bezbariérových vstupů, vzdělávání pedagogů a ředitelů v oblasti speciální pedagogiky, inkluze, nadání, technického vzdělávání....) • zřízení mobiliáře kompenzačních pomůcek pro školy a školská zařízení • rozšíření spolupráce s PPP a SPC, včasný monitoring • různorodost zájmového a neformálního vzdělávání, které SVČ poskytují • zvýšení kompetencí pro učitelky MŠ s magisterským speciálně pedagogickým vzděláním – diagnostika, podklady pro podpůrná opatření ... (jejich finanční ohodnocení za tuto odbornou práci nad rámec běžné mzdy) - specialista krizové intervence • individuální přístup k dětem – vyžadující větší počet pedagogických pracovníků, navýšení personální kapacity škol, standardizace pozic - speciální pedagog, logoped, psycholog, sociální pedagog v běžném provozu škol 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdílná úroveň materiálních podmínek jednotlivých MŠ • normativ je stále vázán na počet dětí u zaměstnanců školních jídelen, finance na provoz škol stále na počet dětí ne na třídy (snížení při vzdělávání dětí s PO ...) • požadavky na prodloužení pracovní doby MŠ – silný dopad na psychiku dětí, nepřekrývání učitelek = snížení úrovně vzdělávání ... • stále se zvyšující požadavky na práci ředitelů i učitelů, zatížení vedení MŠ administrací (projekty pro zlepšení materiálních podmínek školy, tabulky, dotazníky), syndrom vyhoření, celková vyčerpanost • z důvodu nevyhovujícího finančního ohodnocení malý zájem o práci pedagoga, - odchod mladých pedagogů po krátké praxi z povolání • stále se měnící legislativní podmínky nabourávají plynulý chod škol • nesystémové financování některých pozic • předsudky a neinformovanost společnosti vedoucí k negativním postojům vůči inkluzi • špatné podmínky pro inkluzi – chybí odborníci přímo v pedagogickém sboru • distanční vzdělávání pro děti předškolního věku a děti se SVP • bez zajištěných potřebných podmínek dochází k narušování běžného vzdělávání intaktních dětí a neposkytuje se mu včasná krizová intervence – zásah do celého vzdělávacího systému MŠ • obsáhlá administrativa • neutěšená ekonomická, hodnotová a morální situace ve společnosti • střet s překážkou, kterou není MŠ schopna vyřešit bez odborných pracovníků • nedostatek času a nezáměr rodičů • odkládání dětí do zájmových útvarů (hlídání za relativně nízkou finanční částkou)

<ul style="list-style-type: none"> • týmová práce ve všech oblastech vzdělávání • finanční podpora projektů v rámci prevence rizikového chování pro MŠ • organizování akcí, které umožní potřebnou osvětu v rámci potřeb dětí, inkluzivního vzdělávání, společenských hodnot ... • akce na základě potřeb rodičů 	
--	--

Čtenářská a matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Pestrá nabídka učebnic, pomůcek, stavebnic a dalších materiálních pomůcek • nabídka dotačních programů, spolupráce s partnery v regionu, • ICT technika, dostupnost mobilních zařízení • mentorské a lidské kapacity části učitelů a ředitelů, sdílení zkušeností a příklady dobré praxe, dostupnost mezinárodní komunikace • pestrá nabídka v oblasti výuky cizích jazyků – školení pedagogů • využití kreativních pedagogů v centrech dobré praxe, ochota pedagogů vzdělávat se, dovednost žáků vyhledávat informace z jakýchkoliv zdrojů • schopnost pedagogů přizpůsobit se novinkám a změnám • školy již dlouhodobě žáky integrují • využívání moderní vyučovacího forem a metod (myšlenkové mapy, kritické myšlení aj.) • spolupráce s veřejnými knihovnami (besedy, knihovnické lekce aj.), spolupráce školní a veřejné knihovny • velká nabídka možností celoživotního vzdělávání • široká nabídka aktuálních výsledků výzkumu v oblasti pedagogiky, psychologie a didaktiky matematiky • spolupráce s rodiči v rámci projektů, akcí podporujících gramotnosti • sponzoring • zvýšený vhlad do obsahu a forem výuky, který rodiče získávají při distanční výuce dětí a žáků • velký výběr literatury vč. cizojazyčné pro všechny věkové skupiny • spolupráce s PPP a dalšími poradenskými zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> • školy nejsou bezbariérové, chybí úplná školní poradenská pracoviště, nekvalitně vybavené odborné učebny, nedostatek pomůcek • finanční náročnost a nedostatek kvalitních učebnic, výukových materiálů a metodiky; doplnění knižního fondu školních knihoven; specializovaných učeben, ICT vybavení • nízký počet kvalitních školních knihoven • nízké využívání technologií ve výuce • nezájem nebo nedostatek času pedagogů na sobě pracovat, nechutí pedagogů přizpůsobit výuku jinému prostředí, než je třída, slabé povědomí pedagogů o nových trendech a vývoji, absence DVPP pro ostatní učitele matematiky • nedostatečně praktická příprava budoucích učitelů, nedostatek odborníků v oblasti ČMG na SVČ, DDM (asistenti, logopedi, spec. pedagogové, psychologové), veřejných knihovnách, nedostatek kvalifikovaných pedagogů pro výuku cizích jazyků, ve školní knihovně nepracuje knihovník, knihovna není odborně vedena • nedostatek kvalifikovaných pracovníků a asistentů, nedostatečný individuální přístup vyučujícího, ne všichni pedagogové jsou vzděláni v oblasti práce s žáky se SVP, neochota pedagogů ke spolupráci s asistenty pedagoga • nepřipravené podmínky ze strany MŠMT pro inkluzi • nízká motivace žáků k tomu, aby využívali při vyhledávání informací více typů informačních zdrojů, než jen internet • nedostatek metodiky a pracovních listů, nedostatečné zařazování čtenářských dílen do výuky ze strany pedagogů, nízká časová dotace hodin matematiky • málo praktických DVPP • klesající úroveň porozumění čtenému textu, neschopnost dětí se soustředit, dlouhý text je odradil – vliv na úspěšnost v ostatních oborech, malá slovní zásoba dětí, malá podpora logiky a myšlení ve výuce, malé propojení znalostí mezi vyučovanými předměty • Slabá vnitřní motivace žáků k výuce (včetně distančního vzdělávání). neochota mnoha rodičů podílet se na životě školy, vzdělání není

Příloha č. 2 SWOT analýza

	<p>priorita, přenechávání zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání na škole, rodiče neznají cíle vzdělávání v jednotlivých ročnících a předmětech</p> <ul style="list-style-type: none"> • chybějící závazná legislativa k provozování školních knihoven a funkce knihovníka • opomenutí 2. cizího jazyka
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • využití dotačních programů, větší podpora ze strany zřizovatele (městské obvody, soukromí), připravenost na čerpání financí ze zdrojů EU • kvalitní materiální vybavení škol, pomůcky, literatura, bezpečné připojení internetu a využití digitálních výukových zdrojů • spolupráce, sdílení příkladů dobré praxe, mezinárodní mobility učitelů a ředitelů • spolupráce s VŠ a dalšími partnery v území, přenos příkladů dobré praxe, sdílení zkušeností, platformy • vzdělávání pedagogů, motivace, mentoring • dlouhodobější stáže, příklady dobré praxe na školách vč. zahraničních, financování, práce s dětmi, diskuse a spolupráce s odborníky, výměnné pobyty pedagogických pracovníků i žáků • Identifikace nadaných a talentovaných žáků a práce s nimi, koordinátor pro nadané • Možnost využití alternativních metod výuky matematiky a CJ, podpora kroužků a volnočasových aktivit a zájmového a neformálního vzdělávání • Vzdělávání pedagogů, pozice hrazené ze zřizovatelem realizovaných projektů nebo jeho rozpočtu • Zapojení žáků do soutěží, chodu školní knihovny, • Vytvoření odborné sekce školních knihovníků na úrovni města – výměna zkušeností, metodické vedení aj. • přirozené využívání naučených dovedností v běžném životě • využití alternativních metod výuky, dělení hodin matematiky, projektová výuka • zapojení rodinných příslušníků do akcí na podporu gramotností • poradenství pro rodiče ve všech oblastech, využití distanční výuky k rozšíření možností spolupráce rodičů a žáků školy • zlepšení postoje veřejnosti ke školám • Spolupráce MŠMT s ostatními ministerstvy v oblasti vzdělávání • Finanční podpora jazykového vzdělávání, • Podpora veřejných knihoven jako dostupných míst celoživotního vzdělávání • Podpora propojení teorie s praxí, zapojení místních firem do vzdělávacího procesu na všech úrovních vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí, neschopnost/nechuť/nezkušenost/ získat finance z dotačních programů, nezájem zřizovatele, vedení školy, učitelů, žáků • nezájem učitelů o vlastní rozvoj a vzdělání, nezájem ředitelů o CJ, neochota učitelů měnit obsah a cíl výuky • nedostatečné připojení k internetu na školách či v rodině při distanční výuce • nadměrná zátěž, syndrom „vyhoření“, nedostatečné ocenění práce, nízká flexibilita k přizpůsobení se změnám a situacím, • nechuť ke spolupráci, přizpůsobovat se změnám, sebevzdělávat se, pracovat moderními formami a metodami výuky, sdílet vlastní nápady a materiály • pocit méněcennosti integrovaných žáků před ostatními spolužáky, obtížné motivování dobrých žáků k práci a snadný příklon k průměrnosti, zúžení možností aktivit celé třídy • zákonným zástupcům je prisuzována pravomoc vyjádřit se k integraci svého dítěte i v případě, kdy integrace je problematická a ohrožuje vzdělávání dalších žáků třídy, ne všechny žáky lze úspěšně integrovat • nastavení vzdělávání žáků se SVP během distanční výuky • přetechnizovaný svět dětí, malý zájem o četbu ze strany dětí • časté změny výukových priorit (čt. gram., jazykové vzděl., ICT znalosti, inkluze – tříštění pozornosti, únava pedagogů), • klesající úroveň vědomostí žáků, na střední školy jsou přijímáni i žáci, kteří mají neodpovídající výsledky a školu nedokončí • nedostatečné logické uvažování žáků • malá podpora rodiny v oblastech gramotností • malá návštěvnost veřejných institucí (vzor rodičů) • malý zájem rodičů o školní výsledky, vzdělání není prioritou • kolize hodnot reprezentovaných školou s hodnotami vyznávanými rodinou včetně preferovaných výchovných a vzdělávacích stylů • časté změny legislativy v oblasti školství, malá faktická podpora čtenářství ze strany MŠMT • nízká podpora zřizovatele, nekompetentní zásahy zřizovatele do chodu školy • nedostatečná propagace matematiky

Rovné příležitosti ve vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Využívání existujících zkušeností, příkladů dobré praxe (kvalitní přenos informací v Ostravě), platform, využití zkušeností ze spolupráce ŠPP, s asistenty pedagoga a školními asistenty, metodická podpora ŠPP ze strany města Ostravy (v rámci projektu Rozvoj rovného přístupu ke vzdělávání ve městě Ostrava III působí na MMO metodik ŠPP a metodik školních asistentů a asistentů pedagoga, metodická podpora je také zajištěna koordinátorem inkluze) • provázanost výuky v ročnících • systém hodnocení a sebehodnocení • kompetentnost vedení školy • zvyšující se počet škol s bezbariérovým přístupem k učebnám, vybavení škol moderními pomůckami a speciálními vzdělávacími pomůckami, využívání interních elektronických systémů ke sdílení informací – klasifikace, plán práce apod. • fungování školských rad, sdružení rodičů a přátel školy • mimoškolní činnost – velké množství kroužků (zejména na I. stupně), úspěšné zapojení do soutěží a projektů (lokální, mezinárodní) • existence Místního plánu inkluze na období 2019-2022, monitoring a evaluace strategického plánování v inkluzivním vzdělávání, podpora inkluzivního vzdělávání ze strany města Ostravy, ochota řešit problematiku rovných příležitostí na území města, dlouhodobé zkušenosti s řešením projektů EU • dostatečné kapacity škol, dobré zázemí a ochota aktérů řešit potřeby ve školství a vzdělávání • přítomnost odborníků z PdF OU • angažovanost a podpora škol ze strany neziskových organizací v řešení rovných příležitostí • snaha města o zvyšování kompetencí pedagogických a nepedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání. • fungování strategické partnerské sítě v oblasti inkluzivního přístupu a vzdělávání dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. • řízené a koordinované sociální začleňování a řešení koncepčního přístupu ve vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoké nároky na pedagogy při práci s dětmi a žáky se SVP, nedostatek kvalifikovaných pedagogů v oblasti speciálního školství • nedostatečná míra koordinace práce s žáky se SVP v rámci školy i širšího území • zvyšující se průměrný věk pedagogických sborů (velký počet pedagogů důchodového věku a nutnost obměny) • zastaralé a nefunkční vnitřní vybavení některých škol, často chybí vnitřní i venkovní prostory pro odpočinek a relaxaci vč. vybavení a pomůcek, chybějící zázemí pro školní poradenský tým v některých školách, nevyhovující další prostory v některých školách (jídlena, družina) • nezájem části rodičů o vzdělávání svých dětí a aktivity na území školy, nedostatečná komunikace se školou, nedostatečná spolupráce rodiny, školy a NNO • v některých případech špatná spolupráce s OSPOD • nesystémové financování školních poradenských pracovišť a asistentů pedagoga • nedostatečná podpora učitelů při řešení závažných výchovných problémů (Policie ČR, OSPOD) • nedostatek kapacit vyučujících pro individuální přístup a práci s ohroženými žáky • školy jsou problémem rovných příležitostí na území Ostravy zatížené zcela nerovnoměrně, rozdíly v přístupu k SVL jednotlivých městských obvodů, segregované školy, třídy, nedostatečná předškolní příprava dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, nedostatečná podpora žáků a rodičů ZŠ ze sociálně vyloučeného prostředí • malé zapojení neziskových organizací do projektů z obav z velké administrace • opuštění školní docházky po ukončení základní školy • záškoláctví, neomluvená absence, velké množství omluvených hodin • nedostatečné kapacity předškolních klubů, nedostatečné zapojení rodičů, část předškoláků zůstává zcela bez přípravy na ZŠ • rezervy ve spolupráci a v komunikaci mezi pedagogy a pracovníky neziskových organizací
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • vznik ŠPP, jejich etablování v životě školy a další rozvoj (např. aktivity pro nadané žáky), rozšíření školních poradenských zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • aprobovanost absolventů pedagogických fakult – chybí některé obory • odchod kvalitních pedagogických pracovníků

Příloha č. 2 SWOT analýza

<p>(PPP, SPC)</p> <ul style="list-style-type: none"> • DVPP v oblasti rovných příležitosti • aplikace nových metod a forem výuky (tandemové učení, Blended learning, CLIL, Hejného matematika) • rozvoj osobnostně sociální výchovy • individuální hodnocení schopností a dovedností všech skupin žáků bez jakýchkoli předsudků a stereotypů • práce s třídními kolektivy – třídnické hodiny - klima třídy – klima školy, vč. supervizí • dělení tříd na výuku hlavních předmětů či jazyků, vytvoření přípravných tříd v ZŠ • zajištění dohledu nad žáky v době přestávek /ne pedagogy/ • podpora pozice školního asistenta • zvyšování počtu škol s bezbariérovým přístupem k učebnám • úpravy venkovních prostor, hřišť a relaxačních zón, vybavení pomůckami vč. relaxačních a kompenzačních • vyšší intenzita komunikace pedagogů s rodiči a jejich zapojení do života školy, poradny pro rodiče /osvětové programy pro rodiče/ • větší kompetence/nástroje pro omezení nadměrné absence žáků • zapojení školy do komunitního života v obci/lokalitě • užší spolupráce škol v území (např. stáže pedagogů na různých typech škol) • další rozvoj spolupráce s VŠ v přípravě budoucích absolventů – pedagogů (dlouhodobé stáže) • rozvoj spolupráce s NNO, s OSPOD, Policií ČR, ÚP apod. • posilování motivace žáků k učení – exkurze, besedy, výměnné pobyty žáků, soutěže, tematické soustředění, atd. • projekty města Ostravy • široké zapojení aktérů do spolupráce (školy, odbory magistrátu i obvody) • rozvoj předškolních klubů • práce s nadanými žáky, spolupráce s organizacemi podporujícími rozvoj nadání • čerpání poznatků a výstupů z projektů a aktivit realizovaných školami a školskými zařízeními (sdílení dobré praxe) 	<p>kvůli neúměrně rostoucí zátěži, riziko stresu a vyhoření</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržitelnost nových pozic, které nejsou kmenovými zaměstnanci (školní psycholog, školní speciální pedagog, sociální pedagog, školní asistent) • zvyšující se počet žáků ze sociálně slabého prostředí • ovlivnění celé třídy problémovým žákem - změna klimatu ve třídě, nárůst výchovných problémů • nebezpečí poklesu celkové úrovně vzdělání – odchod talentovaných žáků • nízká motivace žáků k učení • rychlé zastarávání vybavení a pomůcek a jejich nákladná udržitelnost • nízká úroveň spolupráce s rodičem – nízké rodičovské kompetence, přenášení odpovědnosti na školu • vysoká míra migrace obyvatel, nárůst počtu cizinců ve školách, kteří často neumí dobře komunikovat v češtině • vznik soukromých škol • nízká informovanost o reformách, nepřehledné legislativní prostředí, časté změny • nepochopení rovných příležitostí ze strany veřejnosti, negativní postoj některých pedagogů k inkluzi • nepodaří se vytvořit propojenou spolupracující síť • nezdaří se motivovat rodiče a děti ke vzdělávání, předčasné odchody žáků ze vzdělávacího systému • slabá vazba vzdělávání na uplatnění na trhu práce • nedostatečné používání již získaných pomůcek. • nedostatečná práce s nadanými žáky, kteří na 2. stupni odcházejí na gymnázia • distanční výuka • rostoucí záškoláctví včetně skrytého záškoláctví (omlouvání absence rodiči)
---	--

Kariérové poradenství

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • povědomí o důležitosti kariérového poradenství ze strany zřizovatelů, zaměstnavatelů, MS paktu zaměstnanosti, politiků, členů pracovní skupiny • zřízení pozice KP na části škol v rámci projektu SMO, systematický rozvoj KP pod záštitou MS PAKTu • komunikační platformy v rámci SMO pro podporu vzdělávání (např. Talentova, MAP apod.) • Diagnostické a sebeevaluační nástroje pro další zaměření žáka a digitální programy pro orientaci na trhu práce • burza škol = žák, učeň, středoškolák • veletrh kariéra, Řemeslo má zlaté dno, odborné a řemeslné soutěže, apod. • IPS úřadu práce (atlas středních škol) • testování ČŠI, SCIO v 9. třídě • neformální vzdělávání ve Světě techniky, aktivity jiných organizací - VŠ, DDM aj., polytechnická a vědecká centra, rozvoj polytechniky, robotiky, digitální technologie • možnosti doplňování vzdělání prostřednictvím profesních kvalifikací • definovaná soustava národních kvalifikací 	<ul style="list-style-type: none"> • zákonem není definována role a náplň práce kariérového poradce na školách, kumulovaná funkce kariérového poradce (nejčastěji s výchovným poradcem), není řešeno systémově (vč. financování) • nedostatečná úroveň spolupráce škol se zaměstnavateli, nedostatek informací o požadavcích trhu práce, nízká úroveň spolupráce s rodinou v oblasti výběru budoucího povolání • Nízké povědomí a podceňování o důležitosti kariérového poradenství ze strany některých škol • nízká úroveň kompetencí kariérových poradců • nedostatečná podpora technických oborů (i přes poměrné zlepšení) • nastavení RVP - nejednotnost tematických okruhů v rámci vzdělávání na různých školách, nízká hodinová dotace pro VO Člověk a svět práce danou kurikulárními dokumenty • systémová neprovázanost vzdělávání MŠ – ZŠ - SŠ • narušená kontinuita speciálního základního a speciálního středního školství • způsob přijímání dětí na SŠ • nedostatečné jazykové kompetence pedagogů a žáků, nedostatečné kompetence učitelů v oblasti podnikání a finanční gramotnosti • neexistence pracovních návyků u žáků, nízká úroveň zodpovědnosti • malá pružnost na změny na trhu práce • nízká kapacita škol (menší počet kmenových učeben na úkor odborných učeben, přístavby atd.) – problém nejen malých obcí • odchod dětí na víceletá gymnázia • finanční možnosti škol, pro realizaci mimoškolních forem výuky – dopravní dostupnost, apod.
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • snížení množství práce výchovného poradce působením KP na škole • přenos příkladů dobré praxe ze strany škol, kde KP již fungují, zvyšování povědomí o KP • možnost práce KP i v rámci distanční výuky (nezájem ze strany žáků, rodičů z důvodu preferencí „důležitějších“ předmětů) • definování, financování a vzdělávání pozice kariérového poradce (pracovní a materiální podmínky), možnost oddělení pozice KP • rozvoj spolupráce všech aktérů působících v oblasti KP – PS, MS Pakt, město, zřizovatelé, školy aj. • zvyšování kompetencí pedagogů, KP, 	<ul style="list-style-type: none"> • dopad pandemie na veřejné rozpočty – úsporná opatření a možný negativní dopad na financování vzdělávání a tím i na oblast kariérového poradenství a akce s KP spojené • klesající úroveň výsledků vzdělávání, nárůst výchovných problémů, nedostatek prostoru na řešení problematiky, nárůst počtu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí • odtržení práce kariérového poradce od reality a tendencí trhu • změny financování škol, nesystémová podpora ze strany MŠMT • nízká prestiž manuální práce, společenská

Příloha č. 2 SWOT analýza

<p>vedoucích pracovníků k problematice trhu práce (<i>pracovní poměr, soukromé podnikání, atd.</i>), v rámci DVPP, výměna zkušeností a dobré praxe, předávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaměření KP na dlouhodobé plánování profesní dráhy (již od 1. stupně ZŠ) • posílení role a kompetencí (třídního) i běžného učitele • rozšíření a zkvalitnění vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, včetně materiálních podmínek • spolupráce KP na školách s profesionálními KP na trhu práce, rodiči a třídními učiteli, prohloubení spolupráce se sociálními partnery (ÚP aj.), spolupráce se zahraničními školami a organizacemi, sdílení zkušeností a dobré praxe • využití nástrojů pro testování nadání, pracovní zaměření osobnosti, uplatnění v budoucí kariéře • vytvoření informačních materiálů o možnostech studia • podpora zřizovatele v oblastech síťování mezi školami (setkávání, spolupráce, workshopy, soutěže) • větší provázanost v rámci vzdělávacího systému a trhu práce: MŠ - ZŠ - SŠ - VŠ – zaměstnavatelé • posílení zapojení regionálních zaměstnavatelů do systému vzdělávání, exkurze u zaměstnavatelů, zájem a aktivity zaměstnavatelů propagovat své obory, besedy s úspěšnými lidmi, představení profese rodičů, • zkvalitnění informací o místním trhu práce a budoucí poptávce po profesích a jejich dostupnost • podpora klíčových kompetencí, podpora kroužků a volnočasových aktivit, podpora zájmového a neformálního vzdělávání • přenositelných mezi sektory ekonomiky • podpora výuky k podnikání na ZŠ (vzdělávání učitelů a metodické pomůcky, tvorba her, podpora badatelských projektů) • příležitosti ověřit si technickou a manuální zručnost žáků a studentů, vzdělávání učitelů v této oblasti, zajištění pomůcek, uplatnění v nových technologických oblastech • využití existujících nástrojů dobré praxe (stavebnice polytechnické, motivační programy do škol) • rozvoj hodnot – motivace k pracovním návykům a vedení ke kariéernímu úspěchu 	<p>prestíž řemeslných povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> • dynamika trhu práce - nestabilita, dynamické změny, ustupuje význam klasického zaměstnaneckého vztahu, roste časová nepravidelnost práce (zkrácené úvazky, DPP, DPČ, Schwarz systém) a zejména dramaticky roste mobilita mezi profesemi. • rostoucí nedostatek pedagogických odborných pracovníků (věková struktura, nezáměr o profesi, apod.)
--	--

Oblast financování MŠ, ZŠ, SVČ, ZUŠ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • připravenost investičních záměrů, rychlá reakce na možné nové výzvy, spolufinancování zřizovatelem, zkušenost zřizovatelů i ředitelů s čerpáním dotací (dle zřizovatele) • dotační programy města Ostravy • možnost poradenství odborných pracovníků MMO v oblasti využívání finančních zdrojů z operačních programů a jiných finančních zdrojů • realizace a koordinace velkých projektů SMO 	<ul style="list-style-type: none"> • přílišná závislost na externích zdrojích, administrativní zátěž (zejména pro ředitele a ekonomky), nekomplexnost financování • problematika participace škol, podíl zřizovatelů na spolufinancování • ve většině projektů absence možnosti čerpání osobních nákladů na zajištění odborníků a odměny pro realizátory • nedostatek odborníků pro plynulé zajištění realizace projektů • podmínky poskytovatelů dotací (např. omezení dvě žádosti na IČO)
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • vybavování škol novou technikou z ONIV • využití externích zdrojů financování (např. národní zdroje, obecní a krajské dotační zdroje, nadační fondy, dotace EU, EHP Norsko, DZS, Erasmus apod....) • koordinace žádostí se SMO • realizace seminářů na téma fundraising pro ředitele škol a školských zařízení • výměny zkušeností z oblasti čerpání a získávání finančních zdrojů mezi řediteli školských organizací • vytvoření veřejné sítě odborných učeben realizovaných z dotací a projektů v rámci Ostravy (spolupráce se SVČ, DDM) • možnost využití externích dotačních agentur a dotačního poradenství • 	<ul style="list-style-type: none"> • nevyhlášení nových dotačních programů • dodání finančně nákladných povinných příloh k projektové žádosti (např. projektová dokumentace ke stavbě) • podmíněnost vydání souladu jedné výzvy pro účast ve výzvě druhé (viz RESTART, ITI – MŠMT OP VVV) • malá motivace ředitelů k čerpání • nezajištěnost financí po skončení projektu na jeho pokračování • přetíženost pedagogických pracovníků a s tím spojená neochota realizace projektů • snížení alokací na dotační tituly a příspěvky z důvodu koronaviru, nutné úspory z důvodu COVID – 19 • v některých dotačních titulech příliš mnoho kvalitních projektů, které nekorespondují s finanční alokací dotačního titulu • rychlé zastarávání vybavení škol, nedostatek financí na obnovu • školství není prioritou zřizovatele

Na základě výše uvedených SWOT analýz pracovní skupiny projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Ostrava II pojmenovaly [prioritní oblasti rozvoje](#), jež byly zapracovány jako východiska návrhové části této strategie.